

SZOLNOKI LAPOK.

TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. Negyedévre . . . 2 kor.
Félévre 4 kor. Egyes szám ára. 16 fill.

Felelős szerkesztő:

HÁY GEZA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség telefonszáma 52.

Kiadóhivatal telefonszáma 56.

Nyilt-tér sora 1 korona

Résen legyünk.

Az »Egyetértés« april 6-iki számának »Közlekedés« rovatában egy oly szenzációs hír látott napvilágot, mely ha annyira bevégezt tény, mint amilyenek az említett ujság regisztrálja, városunknak beláthatatlan kárt fog okozni. A hír így hangzik:

»Az ujszászi vasuti forgalom eltérése. A m. kir. államvasutak igazgatósága arra a tapasztalatra jött, hogy a főváros folyton fokozódó forgalmának lebonyolítására jobban megfelel a czeglédi vonal, mint az ujszászi. Ennek következtében már régebben foglalkoztak azzal az eszmével, hogy a forgalmat arról a vonalról egészen eltereljék. Az erre vonatkozó tervek még az őszszel elkészültek és jóváhagyattak. A tervezet szerint Budapest—Czegléd között még egy újabb vágányt építenek, a közbeeső állomásokat kibővítik, a czeglédi pályaudvart megnagyobbítják és oda nagyarányú javítóműhelyt és fűtőházat fognak emelni. E munkálatok egy éven belül elkészülnek és azon túl Budapest—Szolnok között csak helyi forgalom lebonyolítására fognak vonatok közlekedni, míg az átviteli forgalmat teljesen Czegléd felé terelik. Az új vágány építését már a jövő hó elején megkezdik.«

Az ügy egyelőre megmérhetlen fontosságához képest igazán frivol rövidséggel megírt hír, melynek megbízhatóságában azonban — tekintve az idézett lap komolyságát és jól értesültségét egyrészt, másrészt e tervezet plausibilitását — kételkednünk alig lehet. Szinte megdöbbenő az a végzetes körülmény, hogy e nagy reform csak akkor jut nyilvánosságra, midőn azon már változtatni alig lehet és csak némi módosítása is nagy nehézségekbe fog ütközni. Mert hiszen lakonikus rövidséggel meg vagyon írva, hogy a munkálatokat már május hó elején megkezdik és azok egy éven belül elkészülvén, 1903. május havában a nagy változás életbe lép. Olvassuk, hogy régen foglalkoznak ezzel a kérdéssel, hogy a tervek már mult őszszel elkészültek és egyuttal jóvá is hagyattak, — hát nem kísérte ezt senki figyelemmel? Nem akadt ember, ki e nagy horderejű projektumra figyelmeztette volna Szolnokot? Nem érte fel őszszel senki, mennyire meg fogja ez károsítani városunkat?

Biz' ez a meglepetés nagyon elszomorító jelenség, mely egy újabb bizonyíték arra, hogy e város ügyeit vezető körökben nincs meg a kellő érzék és éberség vitális érdekeink megőrzésére, megvédésére. Mert a mint e terv csirája kikelt, látni kellett volna a veszélyt, látni kellett volna, hogy ez a vasut igényei kielégíté-

sének szempontjából annyira ajánlatos, hogy a forgalmi irány megváltoztatását elhárítani alig lehet, de e terv kivitelének ránk nézve veszélyes részletei módosítására kellő időben mindent elkövetni elsőrangú kötelesség.

Aki csak felületesen is figyelemmel kísérte, látnia kellett, hogy az ujszászi vonal túl van terhelve. Épült annak idején az osztrák államvasuti társaság egyeduralmának megtörésére, de amint e vasut vonalait kiszajlítottta az állam, azonnal könnyű mód kínálkozott az ujszászi vonat túlterheltségén segíteni. Csak a megszokottság önkénytelen konzervativizmusának tulajdoníthatjuk azt, hogy ez az eszme ily későn merült fel. Budapest Szolnoktól Ujszászon át 101 kilométernyire van, Czegléden át pedig 102 kilométernyire. Ez az egy kilométernyi, vagy időben kifejezve: 1—2 percnyi különbség annyira minimális, hogy egyáltalán figyelembe sem vehető. A czeglédi utirány előnyei pedig az ujszászival szemben óriásiak. Mig az ujszászi vonalon harmadfél száz méter emelkedést kell legyőzni, addig a czeglédi vonal teljes síkon éri el a fővárost. Mig az ujszászi vonal Rákosnál a hatalmas északi vonallal egyesülve, közvetlen a főváros tövében, nehéz terepviszonyok között, majdnem a meggyőzhetetlenségig fokozza a már alig bővíthető rendező pályaudvar forgalmát, addig ezt a kalamitást a czeglédi vonalon, már 73 kilométer távolságban Budapesttől, a legkényelmesebben meg lehet szüntetni. Régen köztudomású a budapesti központi személy pályaudvar tarthatatlan szüksége és a józsefvárosi teherpályaudvar hasonló mizeriája, mindkettőn segít a czeglédi vonal felhasználása, mert a keleti forgalmat tetszés szerint a nyugoti személy- és a kőbányai teherpályaudvarba tereli át. Ezek oly roppant előnyök, hogy felhasználásuknak aligha állhatja útját bármilyen viczinális érdek.

De hát nem is ebben rejlik Szolnok baja. Bár nem mondja határozottan az idézett hír, hogy csak a teherforgalom, vagy csak a személyforgalom, vagy részben az egyik is, másik is, vagy egészen mindkettő terelődik-e át a czeglédi vonalra, — akárhogy lessz is, ez mindössze kényelmi kérdés, mig meg nem szokjuk, hogy ezentul nem a központi személypályaudvarba érkezünk és onnan indulunk, hanem a Lipótvárosban fekvő nyugoti pályaudvarhoz kell törődnünk. Ez lényegtelen dolog, nem okoz kárt. A veszély másutt van.

Azt mondja ugyanis ez a hír, hogy »a czeglédi pályaudvart megnagyobbítják és oda nagyarányú javítóműhelyt és fűtőházat fognak emelni!« A tervezetnek ebben a részében rejlik a veszedelem. Mert ha közvetlen közelünkben — mindössze 29 kilométernyire tőlünk — egy »nagyarányú« javító műhelyt

és fűtőházat építenek, ez azt jelenti, hogy a szolnoki javítóműhelyt beszüntetik, a fűtőházat pedig redukálják, miután egymás tözsomszédságában két ily nagy telepre nincs szükség. A déli vonalak ide vonatkozó igényeit ellátta eddig Budapest és Arad, a most Czeglédre terelendő keleti forgalom szükségleteiről e tekintetben Szolnok gondoskodik, Czeglédetől kiágazólag semmiféle nagyobb új vonal nem nyílt meg, tervbe sincs véve, a változás egyedül a mi vonalunk odakapcsolásában áll; ha tehát ott teremtenek egy ily új intézményt ebből a forgalmi átteléből kifolyólag, akkor az nem jelenthet egyebet, mint a szolnoki hatalmas telepek beszüntetését. Hogy pedig javítóműhelyünk elvesztése mily érzékenyen érintené városunk fogyasztási piacát, azt nem kell bővebben magyaráznunk.

Ha a tizenkettedik órához közeledik is, minden lehető el kell követnünk e csapás elhárítására. Mozgósítanunk kell főispánunkat, országgyűlési képviselőinket, ki kell kérnünk Szapáry gróf ő kegyelmessége hatalmas segítségét, appellálnunk kell Horánszky kereskedelmi miniszter ő exczellenciájára azon jóakarátára, melyet szíve mélyén okvetlenül megőrzött városunk iránt, honnan fényes karrierjére indult. Ha elgondoljuk, hogy ilyen új telep felállítása sok százezer korona költséget emészt, míg ugyanannyi itt pusztul el és ez az értékpocséklás nem föltétlenül szükséges, mindössze csak kényelmi szempontok teszik kívánatosá; lehetséges, hogy még el tudjuk háritani ezt a csapást.

De minden perc drága! Nagyon, de nagyon siesünk, mert egy félóra múlva késő lehet!

Májusban már építeni akarnak!

Az első válasz.

(V) Nagy örömmel közöltük múlt számunk harmadik cikkét. Annak bizonyítékát láttuk benne, hogy lapunk megkezdte hivatásának reális betöltését. Esméket dob a piacra, de nemcsak maga ajánlatja a portékáját, és akad — ha nem is vevő, de legalább — tudakozódó, kritizáló, ócsárló, ki megindítja a hullámzást a kínálat és kereslet között, zsilipet nyit annak a folyamatra, mely valamelyes kiegyenlítést fog mindenestre létrehozni. Nem mondhatjuk, hogy udvarias próbálkozó, mert hiszen minden második szava: „nem igaz“ és „bolond gombát“ is kínál, de hát mint sorából kivethető „honoráczió“ azaz úr, már pedig úrtól sokat el kell írni és ez első kundschafftól ha csak fitymálva turkál is, szívesen tűrünk.

Egyébként egyáltalán nem törődünk azzal, ki írta ezt a kesernyészű czívet. Minket a személyiség csak annyiban érdekel, hogy az általunk állítólag sértett improduktív lateinerek sorából áll sorompóba és pariroz olyan vágásokat, melyeket nem is sühintottunk el; ríposztjaiban pedig a kornak ideges gyermeke, ki a sajtótól, különösen a helyi sajtótól csak az udvari költészet hizelgését és tömjénezést vár, habkochen kívül nehezebb eledelre nem lévén berendezve gyomrocskája, más minden ellen nagy szangvinitással pariroz. Ez általános tünet, teljesen mindegy akáki írja. Tudunk örülni ennek a megnyilatkozásnak is, habár a nagy német filozofus Hegel sorsára jutottunk, kit csak egy tanítványa értett meg, de fájdalom az is... félreértette.

Már most lássuk négy héttel ezelőtt irt cikkünkre mit felel felszólaló?

Mindenekelőtt ő sem firtatja, hogy ki írta az inkriminált cikket. Nem magyarázza ugyan ezt az elhatározását bővebben, de szeretjük viseletének okát abban a megfinomult izlésben keresni, mely a komoly sajtóban ellensége a névalírásoknak, a szerzőt eláruló álneveknek vagy jelzéseknek, éppen azért, hogy minden befolyástól mentesen ítélhessen az írottak felett. Ne zavarja tárgyilagosságát sem a tekintély nyomása, sem a kicsinylés.

Azután kijelenti cikkíró, hogy „legalább is tévesen vagyunk informálva.“ Habár ehhez a „legalább is“ körülírásban legalább is gyanúsítást kellene látnunk: nem látunk. Annakra megbecsüljük ezt az első feckét, hogy még tollazatát sem akarjuk érinteni, sőt azt is szívesen elismerjük, hogy esetleg tévesen vagyunk informálva, ugyanis ha a szemünk lencséjének sugártörése hibás, ha az észlelt tény csak látszat és ha tapasztalatunk nem tényekre van építve, hanem abnormis megfigyelésre. Mert testi és értelmi autopszián kívül eddig nincs egyéb informáczió. Kétszeres érdeklődéssel tanulmányozzuk tehát a cikket tovább, miután megtalálni véljük benne a helyes irányba igazító szálkeresztet.

Következik panaszunk jogosultságának elismerése, „Szolnok város helyzete“ miatt. Sietünk itt megjegyezni, hogy sem mi, sem a cikkíró nem a geografia helyzetet értjük (abba csak valahogy bele tudunk nyugodni,) hanem a közállapotokat és e tekintetben mint mondja, még nem is panaszkodunk eleget. Eddig még nincs közöttünk eltérés, sőt amit kevesel, azt már további számainkban derekasán igyekeztünk pótolni és félünk, hogy e tekintetben nagy tere nyílik meg buzgóságunknak. Hanem ezután már párhuzamos vonalaink el válnak egymástól. Következik a megtörés és szögeképződés.

Azt mondja cikkíró, hogy Szolnok bajaiért mi a honorácziókat, magyarul hivatalnokokat, vagy beamter osztályt teszünk felelőssé, valamint az „ártatlan lateiner intelligenciát“ a Hungária malomtól a városba vezető út „visszáságáért.“ Ez egy oly khaos, melybe előbb némi rendszert kell hoznunk az eligazodásra. Mi ezt a kitélt „honoratio“ egyáltalán nem is használtuk. Cikkíró szerint beamter, tehát hivatalnok: tutti quanti. Megyei, törvényszéki, járásbírósi, pénzügyigazgatási, folvammérnökségi, tanfelügyelőségi, vasuti, bank, malom hivatalnok stb. A honoráczió osztályt a régi magyar felfogás szerint, — mely ezt így értette, így használta, — a közigazgatást és törvénykezést együttesen kezelő és választási jogon működő előjáróság képezte: a tekintetes vármegye vagy a „birák uraimék“ vagy megye székhelyen miadaktó, Ami ezen kívül esett előkelőség az mar csak „tisztelbeli“ honoráczió volt. Nem használtuk — ismételjük — a honoráczió kifejezést, de ha használtuk volna, helyesen használtuk és méltán tettük volna részben felelőssé Szolnok bajaiért, mert hát ahogy egy szolnoki előkelő polgár a legközelebbi közgyűlésen elkeseredetten kitört: „Szolnokot agyon kormányozzák!“ De azután a Hungária malomtól a városba vezető út „visszáságánál“ (ez nyilván annyit jelent, hogy aki egyszer erre az útra rátéved, mihamarabb szeretne „vissza“ menni!) az ártatlan lateiner intelligencia szerepel. Igaz, ezt a kitélt már használtuk. A lateiner kriteriumat magasan: az egyetemi végzettség, alacsonyabban: az érettségi vizsga, de menjünk még alacsonyabbra: minden hivatalnok és mind az olyan kenyér pályán lévők, melyeket az egyetem, műegyetem vagy középiskola nyit meg az illetőknek. Ezekről a lateinerekről irtunk és háritottunk is rájuk némi felelősséget, mert nem tartottuk őket olyan ártatlanoknak, mint cikkíró tartja. Az élet nem dadó és így az „ártatlan“ jelző oly túlzás, melyet nem engedünk meg magunknak. Hanem a lateiner jellemzést nemzetgazdaságilag használva, egy pillanatig sem tettük az intelligencia fokmérőjévé, mert hiszen nagyon jól tudjuk, hogy nem minden lateiner intelligens és van nagy intelligencia a lateinerség határain kívül.

Mielőtt cikkíró rászánta magát a rocenzáásra, már értésünkre esett hogy a lateinerek zokon vették az improduktív jelzést és azonnal a következő számban, kijelentették, hogy mi e jelzést szorosan véve nemzetgazdaságilag vettük. Csak aki termel, vagy a nyersterményt használati cikké átalakítja, vagy az átalakításhoz szükséges anyagokat előteremti, mindezeket készíti, vagy azoknak cseréjét eszközli: a produktív, a többi mind improduktív. Így értettük „sime ira et odio“ és nem máként. Stuart Mill definitiója: „Az improduktív munka alatt az oly munka értetik, mely nem végződik anyagi vagyon termelésén és a mely bármily nagy mérvben és sikeresen gyakoroltassék is: nem teszi a községet, vagy az egész társadalmat általában, anyagi termékekben gazdagabbá; hanem sőt inkább annyival szegényebbé, a mennyit a munkások ezen foglalkozásuk alatt felemésztének“. A nagy angol tudós pedig nem akart senkit sem sérteni, midőn ezt az elvet felállította, ő csak a száraz valóságot konstatálta és minden tekintetben igazságot szolgáltat, midőn a használhatóságok emelésére fordított mun-

kánál ezeket írja: „Másodszor az emberekbe fektetett használhatóság; — a munka ez esetben arra fordítván, hogy oly tulajdonokkal lássa el az embereket, melyek által azok magokra és másokra nézve használhatókká lesznek. Ezen osztályba tartozik a nevelésre vonatkozó valamennyi munka: nemcsak az iskolatanítók, nevelők és tanárok munkája, hanem a kormányoké is, a mennyiben t. i. azok egymásután következetesen a nép javulására törekednek; a morálizók és lelkészek munkája, a mennyiben az élet megtartására, a fizikai hatékonyságra szolgál eszközzül; a testi ügyesség s a különböző kereskedés, tudomány s mesterség tanítóinak munkája, az azok megszerzésére igyekvő tanulók munkájával együtt és mindazon munka, melyet valaki egész életén keresztül akár a maga, akár a mások testi és szellemi életének fejlesztésére és ismeretei tökélyesítésére fordít“. Ilyen a hadsereg munkája, mely megmenti az országot a meghódítástól, a megsértéstől, a megkárosítástól; ilyen a törvényhozó, a bíró, az igazságot szolgáltató munkája; a béke és biztonság fentartása. Csak a felületesség vádolhat tehát azzal, hogy mi ezeket ne tudtuk volna, ne ismertük volna el, midőn megtámadott cikkünkkel irtuk, jogosan hangsúlyozva, hogy Szolnok bajainak egyik főokát a produktív és improduktív elemek kölcsönös aránytalanságában találjuk.

E nézetünk megváltoztatására nem alkalmas cikkiró lapidáris okoskodása, melyben azzal érvel, hogy minden város kapaszkodik, minél több hivatal és hivatalnok után, ki az államtól kapott fixfizetést költi el; továbbá az a megható népszerűsítés, hogy jobb egy hivatalnoksereg, mint ugyanannyi suszter. Méltóztassék egy kissé utánna gondolni. Hivatalnok mindenestre több van, sokkal több, mint amennyire szükség van. Hosszas volna ezt indokolni, elég legyen arra a nemzetgazdasági elvre hivatkozni, hogy a munkások teljesen csak szabad versenyen érveljenek, nem élethossziglan alkalmazásoknál és fix fizetéseknél. A suszter pedig — a közületet terhelő hivatalnokai tényezővel szemben — terhet viselő tényező a szabad versenyben, ki pillanatnyilag függ a keresettől, nem lévén valami nagy anyagi kitartása a munkátlanág ellenében. Suszter körülbelül annyi van, amennyi szükséges, mert ha nem csináltatnak vele egy hónapig cipőt, akkor vasuti töltést csinál vagy zsákokat varr, szóval más termelő munkát keres; ha tehát Szolnoknak annyi susztere lenne, mint lateinere, akkor itt vagy százezernyi lakosság koptatna cipőt, azokról nem is szólva, kiket a kereskedelem vagy a eszmadiaiák látvának el lábbelivel. De a fix fizetéses lateiner — nulla dies sine linea — rubrikáz, cikkiró szellemes szavaival élve: „ha esik, ha nem esik“, csak hogy mint ilyen közvetlenül nem járul hozzá a közvagyonosodás emeléséhez, mely eltehető munka, illetve annak értéke által jó létre. A rubrika pedig csak korlátolt mennyiségben szükséges, az állam annyit rubrikázót tart, hogy kereslete minden perczen fedezve van a folytonos rubrikázással, a rubrika tehát el nem tehető. A közvagyonosodást a lateiner csak megtakarítás útján mozdíthatja elő (a házasság, öröklés, ügyvédi, mérnöki kereset stb. nem emelkedés a közvagyonosodásban, csak vagyon eséréje), de a csekély fizetések mellett ez oly nagyfokú önmegtartóztatást kíván, mely kétségtelenül igen ritka. A produktív tekintetében tehát többet ér a suszter, mint a lateiner.

Áttérve a Hungária malomtól a városba vezető ut „visszasságára“, igaztalansággal vádol, hogy ezen ut visszasságát részben a lateinereknek rójjuk fel, mert szerinte a lateiner hadnak nincs háza Szolnokon, a házak a szolnoki polgároké, a lateinerek tehát teljesen mindegy melyik utcza van kövezve, melyik nincs. Ehhez azután hozzákapcsoljuk mindjárt azt az állítást is, hogy a képviselőtestületben alig van 10 improduktív lateiner. Hát kérjük szeretettel, mi nem használjuk a rideg „nem igaz“ kitétel, hanem úgy variáljuk, hogy mindez a maga zavaros összevisszaságában — hol honoráczió, hol improduktív lateiner, hol boldog hivatalnok — nem felel meg a tényeknek.

Fentebb meghatároztuk, mit értünk „honoráczió“, mit értünk „lateiner“ alatt. Ha tehát cikkiró a „honoráczió“-hoz ragaszkodik, kérdezze meg önmagát, a szolnoki „bírák uraimék“ vagy volt „bírák uraimék“ közül (mert azok is honoráczió) hány a háztulajdonos és városi képviselő? Ha pedig jobban tetszik a lateiner, hány szolnoki lateinernek — ahogy meghatároztuk a lateiner fogalmát — van háza, honoráczió is, városi képviselő is? Azután ahogy ő mondja: hány „jött-ment had“-nak van háza? (Főispánnak, alispánnak, főügyésznek, ár-

vaszéki ügyésznek, kir. mérnök stb. stb. stb.) Ugyan édes cikkiró ur hova lesz az ötös szám? Hála Istennek több ott a „boldog“! Csak hogy itt sietünk megjegyezni, nehogy az előbbi nemzetgazdasági fejtegetésünkkel ellenmondásba keveredjünk, azok a beamerok, nem mint olyanok és nem ott szerezték azt a vagyont, hozták magukkal és legtöbb esetben kisajátítottak vele valamelyik szolnoki vagyont. Föltétlenül hozzájárultak Szolnok közvagyonosodásához azzal, hogy a pusztá telkeken vagy ócska házak helyébe, derék modern épületeket emeltek, de a hitel túlfeszítését nem is tekintve, annyira fokozták az igényeket a kommunálisban, hogy fötényezői a pótdadó egészségtelen emelkedésének, melylyel — épen mert beamerok — adóteherviselésük, lévén annak alapja mérsékelt állami adójuk, nem áll arányban. Már most kérem méltóztassék jól elgondolni: a szolnoki ugynevezett önkormányzat mennyire uralja a szolnoki honorácziókat, a szolnoki és idegen, boldog és boldogtalan látószereket, hátuk mögött az „agyon kormányzó“ megyével? El tetszik-e hinni, hogy nagy részük van a szolnoki bajok előidézésében a rengeteg pótdadótól kezdve egészen „a Hungária malomtól a városba vezető út visszasságáig“? Mi legalább — bármennyire meg is vagyunk győződve teljes jóhiszeműségéről — sehogysem tudjuk cikkirónak elhinni, hogy ebben a lateinerek „ártatlanok“ volnának.

Egy további udvarias „nem igaz“ képesán kitanít benűnbet cikkiró, hogy a városok életében mindennél a belváros játsza a legfőbb szerepet. De szépen meglehetne itt is szólaltani Stuart Millt, de ez már hozzádalmas lenne. Csak annyit: „ha a föld Isten kalapja úgy hazánk bokréta rajta!“ Ilyen értékű poetikus okoskodást ez, egyéb semmi. Mivé lennének városaink, ha csak a reprezentáló, kulturális, improduktív, díszes belvárosokat hagynánk meg, a munkás gyárvárossrészeket pedig lerombolnánk vagy legalább a sárba engednénk sülyedni? Minden lateinernek illik ismerni Menenius Agrippa klasszikus meséjét, mely a gyomorról szól ugyan, de fejre is passzol. A fix fizetések, bármennyi legyen is, nem tudnak fentartani egy várost, ott van a szive, a hol termelnek vagy a termelvényeket oda közvetítik, ahol azokra szükség van: a műhelyekben, a gyárakban, a raktártelepeken, a nagy közlekedési gőczokon. Miután pedig Szolnok szívének aortája a Tomory út és az járhatatlannul rossz, teljesen igazunk van akkor, midőn mindenkit felelőssé teszünk azért, hogy ez a főér máholnap használhatatlenné válik. Az ilyen csak grizette háztartásban fordulhat elő, hol hamis gyémántokkal a fülben, sült frón-frouval, kendőzött arczezal, selyemruhában szalveládét ebédelnek.

Ezzel bevégeztük a czáfolat czáfolatát és mély tisztelettel szalutálunk. Mert a követválasztásról mondott dolgokra részben már válaszoltunk a márczus 15-iki események megbeszélésénél, midőn bemutattuk mindkét oldalról azt az intelligenciát, mely a legyőzöttet választás után nem nézi le. (Ehhez veszedelmes lenne az intelligenciát kötni akár Szolnokon, akár másutt!) Arra pedig hogy és miképen, hol „quibus auxiliis“-jött létre a győzedelmes többség! . . . mint országos politikával nem foglalkozó ujság csak egy anekdotával felelünk.

XIV. Lajos az öcsét Orleans Fülöpöt admirálisnak nevezte ki, de egyuttal megbízta Cassini csillagászt, hogy némi mathezisre is tanítsa a herceget, hogy vizsgálatoknál legalább értelmes arczot vágjon. A nagy asztronomus izzadva magyarázott valami képletet. A herceg állhatatosan nem hit neki. Végre kétségbeesetten kiáltott fel az öreg mester:

— De becsületesre Monsieur ez így van!

— Oh kérem, válaszolt a herceg udvariasan meghajolva, miért nem mondta ezt előbb? ha becsületszavát adja, kötelességem elhinni, mert gavallér vagyok.

A gavallérságban nem akarunk Monsieur megelt maradni. Csak hogy ha mi ezt elhisszük, hasonló gavallérságot várunk cikkirótól is és kérjük becsületszavunkra ő is higgye el:

1) Hogy sohasem akarunk olyan nyilatkozatot tenni, mely osztálygyűlölséget szít.

2) Ezt a lapot nem szerkeszti egy elkeseredett 48-as polgártárs.

3) Igazat mondani minden politikai pártállás foglalása nélkül is lehet, ez nem kizárólagos privilegiuma az elkeseredett 48-as polgártársaknak.

4) Eszünk ágában sincs a lateinerhadat akár „lehurrogatni“ akár izgatni. Ha ilyen „bármilyen tartalmú cikkre“ izgól,

akkor ez neuralgikus tünet. Egészséges idegzetű ember elbirja az igazságot.

5) Ha a kanócot elvágjuk, bátran ráteesszük a töltött ágyú szájára a kezünket, mert akkor az ágyú . . . nem sült el. Tanunk rá minden k. v. k. Unterkanonier!

Különbösen szépen köszönjük a cikket, kérünk minél többet olyat is, melynek megírása előtt nem vágják el a kanócot. Arra a karunkra, melynek végén a pennát mozgatjuk, mindig fogunk vigyázni. De szívesen belenyugszunk abba is, ha ezekben az assaut-kban mi kapunk touche-okat: bevaljuk, hogy még a római pápa csalhatatlanságával szemben sem tudunk elfojtani némi szerény kételyeket, hát a magunkéba, hogy biznánk? E lap hívatása a társadalom minden erejét akcióba hozni a közjó érdekében. Minél több egyéni gondolkodás nyilatkozik meg hasábjainkon, annál jobban közeledünk az erők összetövőjéhez és annál inkább ellefejtjük a finnyás érzékenykedést. A közös beeszülletes munkában mindinkább felszívódik a gyanakodás, megizmosodik a kölcsönös bizalom és megbecsülés.

H I R E K.

Előfizetési felhívás!

Tisztelettel felkérjük mindazokat, kik lapunk eddigi számainat megtartották, de az előfizetési összeget még nem küldötték be, azt mielőbb hozzánk juttatni kegyeskedjenek.

Előfizetési díj:

Egész évre	8 korona
1/2 évre	4 korona
1/4 évre	2 korona
Egyes szám ára	16 fill.

Tisztelettel

a «Szolnoki Lapok»
kiadóhivatala.

— **Április 11-ikét.** a 48-as törvények szentesítésének emléknapját, — melyet nemzeti ünneppé avatott a törvényhozás — méltóan megünnepelte városunk. A ferenczesek plébániáiban fényes hálaadó isteni tisztelet volt, melyen a nagyközönség kívül részt vettek a hatóságok és a közös hadsereg itt időző teljes tisztikara. Valóban szívetlelket emelő magasztos jelenet volt, midőn a kórusról a „Szózat” csendült meg és az egész közönség a hadsereg tiszteivel együtt állva, meghatottan, lelkében ismételve hallgatta a „Hazádnak rendületlenül”-t és elgondolta azt az örök igazságot: „a nagy világon e kívül nincsen számodra hely, áldjon vagy verjen a sors keze, itt élned s haldnod kell!” — Nem találunk elég meleg szavakat azon hála méltó kifejezésére, melyet a hazafias ferenczrendűek — vérünknek ez igaz vérei — ez ünnepünknek illetően rendezése által kiérdemelték. Higgyék el, míg a magyarnak egy harapás kenyere lesz, addig Assisi Szent Ferencz fiainak is lesz, mert tudjuk, hogy nincs az a pápa, ki a magyarságot belőlük ki tudná reformálni.

— **Letört virág.** Az életkeretében pompázó gyenge virágok közül a vén kaszás ismét letört egy fakadó bimbót. Varga Mariska, Varga József vasuti alkalmazott kedves lánykája f. hó 8-án, az esti órákba, korának legszebb tavaszán, hosszas betegség után meghalt. 10-én délután temették el ev.-ref. szertartás szerint. Utolsó útjára bárátnői és ösmerősei nagy számban kísérték ki.

— **Halálozás.** Kárász Emil m. á. vasuti főmérnök aki a szolnoki személy pályaudvarnál a vonat által elgázoltatott, Aradon meghalt. — Szolnok város közönsége, az elhunytban nem csak egy tekintélyes virilis képviselőjét, hanem egy jóindulatu tevékeny, s város érdekeit szíven viselő polgárát veszítette el.

— **Esküdtárszéli tárgyalások.** A legközelebbi esküdtárszéli tárgyalások május hó 5-én veszik kezdetüket és körülbelül tíz napon át fog tartani. Ezen esküdtárszéli ülésszak alkalmából a legérdekesebb ügy, mely az egész ország-

ban oly nagy port vert fel, Szentpétery (Kocsis) Sára kunhegyesi lakos gyilkossági bűnpere.

Az esküdtárszéli tárgyalások sorrendje a következő:

1. Május 5., 6., 7-én a gyilkosság büntette miatt terhelt, fogva lévő Szentpétery Sára bűnügy.

Védő: Kerekes Géza ügyvéd.

2. Május 9-én, emberölés vétsége miatt terhelt szabadlábon lévő Szabó András mezőturi rendőr elleni bűnügy.

Védő: Dr. Hajdu Béla ügyvéd.

3. Május 10-én, rablás büntette miatt terhelt fogva lévő Mohácsi Sándor elleni bűnügy.

Védő: Dr. Kreutzer Mihály ügyvéd.

4. Május 12-én, emberölés büntette miatt terhelt fogva lévő Timár Illés István szolnoki lakos elleni bűnügy.

Védő: Dr. Karczag Sándor ügyvéd.

5. Május 13-án, halált okozott súlyos testi sértés miatt terhelt s fogva lévő Bereczky József és Szabó József elleni bűnügy.

Védő: Dr. Mandel Ignác ügyvéd.

Lehetséges, hogy ezeken kívül még 2 bűnügy, — ha befejeztetik a vizsgálat — ezen ciklus alatt letárgyalatik, azonban ez kétséges.

— **Takarékpénztárak konferenciája.** A közjó felett éberem örökös főispánunk e hó 6-án Szolnokra értekezletre hívta össze a megye nagyobb pénzügyintézetek igazgatóit. Sajnos, azok közül elég kevesen jelentek meg, mert a helybeliek kivül csak Jászberény, Karczag, Kisujszállás és Mezőtúr egy-egy bankigazgatója jött be. A főispán előadta, hogy a közel jövőben törvény készül a pénzügyintézetek, különösen a vidékiek megrendszabályozására. Ő ismerve az általános jóakaratot, ezeket a kényszerintézkedéseket önkényes reformok által szeretné megelőzni. Három főfelvetést tűz ki: a betétek minél nagyobb biztosítását, a kölcsönök kamatainak leszállítását és a részvénytökök biztosabb jövedelmezését. Mindenekelőtt pedig a betétek kamatainak és ezzel kapcsolatban a kölcsönök kamatainak leszállítását ajánlja. Beható tanácskozás után azt határozták, hogy kéressék fel a vármegye főispánja, mikép minden megyebeli pénzügyintézet méltóztatásuk érintkezésbe lépni és a beérkezett nyilatkozatok után, hívja meg az összes pénzügyintézeteket egy értekezletre, a melyen végleges határozat hozatnék, úgy, hogy a határozat kötelező volta folyó évi július, esetleg október hónap első napjával kezdődnek. — Erre az annyira fontos themára visszatérünk.

— **Törvénykezés.** A héten lefolyt tárgyalásokról nem hozunk tudósítást, amennyiben azok között semmi érdekes, semmi olyan ami feljegyzésre érdemes lett volna, nem fordult elő. — A jövő heti végtárgyalásoknál Vay Alajos és neje valamint Vay Jolán kunszentmártoni lakosok sikkasztási ügye iránt legnagyobb az érdeklődés.

A jövőheti tárgyalások sorrendje:

14-én Fekete Mihály és társa jászalsószentgyörgyi lakosok. Súlyos testi sértés.

„ Makoczi János karczagi lakos. Orgazdaság.

„ Singer József egri lakos. Sikkasztás.

„ Vay Alajos, Vay Alajosné, Vay Jolán. Sikkasztás.

„ Kohári Ferencz turkevei lakos. Magánlak megsértés 16-án Szabados István és társa szolnoki lakosok. Súlyos testi sértés.

„ Braun Mihály budapesti lakos. Csalás.

„ Komondi Mária és társai szolnoki lakosok. Lopás.

„ Stankó János mezőturi lakos. Megfertőztetés.

18-án Pomázy István és társai jászladányi lakosok. Súlyos testi sértés.

„ Csekő Máté kuncsorbai lakos. Sikkasztás.

„ ifj. és id. Kasza János jászárokszállási lakosok. Súlyos testi sértés.

— **Az adókető bizottságok.** A III-ik osztályú adókető bizottság már megalakult, a névsort már hozták a lapok és Isten ember látja, hogy ismét a régi tradíció győzött. A ki nem ismeri azt az eljárást, a mely az adófelszámolási bizottságban divik, annak fogalma sem lehet arról, hogy minő Golgotát kell megjárni a kereskedőnek, az iparosnak, mire a kereseti adója meg lesz állapítva. Miután legnagyobb részt kereskedők és iparosok érdeke forog koczán, magától értetendőnek hiszi mindenki, hogy az adókető bi-

zottságban olyan polgárok működnek, kik tájékozva vannak az illetők adófizetési képességéről. Így kellene annak lenni, de sajnós, másképpen van. Ha egy tekintetet vetünk a kinevezett bizottsági tagok névsorára, láthatjuk, hogy a póttagok kivételével alig elvéve szerepel egy iparos, egy kereskedő. Földbirtokosok, kisgazdák, ügyvédek, gyógyszerészek, pap képezik a kivető bizottság kilenczted részét. Tiszteletreméltó nevekkel találkozunk e névsorban, de hát hogy valaki a rőfös, a vegyes, a fűszer, a divatáru stb. kereskedő üzleti, a lakatos, az asztalos, a szabó stb. kereseti viszonyait megbírálni tudja, ahhoz édes kevés az ügyvédi, a gyógyszerészi oklevél és vajmi csekély az, ha valaki okleveles vagy okleveletlen gazda. Sőt még az sem lendít a dolgon, ha az illető a választásoknál jó kortesnek bizonyult. A kereseti adót úgy kivetni, hogy a kivetés a felet és a kincstárt is kielégítse, vajmi nehéz, de ha a kivető bizottságban minden szakma arányosan képviselve volna, elérhetnénk azt, hogy az igazságot, ha nem is találunk meg teljesen, de határozottan jobban megközelítenénk. Ha valaki beteg, akkor egy orvost visznek hozzá, ha valakinek pere van, azt nem adják át a szabójának, hanem ügyvéd kezére bizza, ha valaki birtokot akar venni, nem a lakatossal becsülteti meg azt, hanem egy gazdával, ha így cselekszik, okosan cselekszik, ha másképp cselekszik, rá fognak, hogy bolond. De azért a kereskedő, az iparos adófizetési képességét papok, ügyvédek, gyógyszerészek fogják megállapítani, még a megye székhelyén is, holott itt akadna önálló nagykereskedő, megfelelő intelligenciával bíró iparos elég. Csakhogy ez a kincstárnak nem felel meg. Nem felel meg pedig azért, mert a kereskedő, az iparos ismeri, érzi azt a nagymérvű üzletpangást, azt a keresethiányt, a mely már-már valósággal fenyegeti a kereskedőket, az iparosokat. Ha érzi, ha tudja, ugy ezt a körülményt ott a bizottságban szóvá is teszi, és szívvél-lélekkel azon lesz, hogy amúgy is agyon sanyargatott kereskedő vagy iparostársától — ha annak igazát tisztán látja — a túlterhelést elhárítsa. A kincstárnak pedig nem az az érdeke, hogy kevesebb, hanem az, hogy több legyen az adó. Évtizedek óta áll már fenn ez a visszás állapot, jól tudjuk mi, hogy gyenge hangunk elvész a vásári zajban, ámde ha csak annyit is eredményez, hogy a mérvadó körök gondolkozni fognak az elmondottak felett, már akkor sem sajnáljuk az e czikk kinyomására felhasznált festéket.

— **Gyula napja.** A szolnoki Gyulák közül számosan keresték fel folyó hó 12-én Czöbel Gyula kir. tanácsos ny. pénzügyigazgatót, Kludik Gyula polgármestert, Dr. Vigh Gyulát, Vigh Gyula kereskedőt, hogy jó kívánataikat tolmácsolják. Bőven kijutott a jó kívánatokból Csics Gyula szolnoki kir. főgymnásiumi tanár, társadalmi életünk ezen általános tisztelt tagjának, az ifjuság kedvenczének is. Elő estén, 11-én tanár társai keresték fel vendégszerető házában, honnan egy kellemesen eltöltött est kedves emlékével távoztak. Másnapon a déli órákban a tanuló-ifjuság, az állami tanítótestület férfi tagjai s számos ismerős és jóbarát üdvözölte, tul akarva licitálni egymást a jó kívánások kifejezésében. Magunk részéről e helyütt kívánunk sok és boldog névnapokat a Gyuláknak.

— **Véres kardpárbaj.** Egy igen csekély, kávéházi szóváltás, komoly, végkimerülésig folytatott kardpárbajt vont maga után. Az eset Jászberényben, egyik éjjeli kávéházban történt. A viaskodó felek Hets Odön honvéd huszár hadnagy és Hudra Péter dohány beváltó tiszt volt. A párvíadal a honvéd laktanya egyik termében folyt le, mely alkalommal Hudra a fején kapott két hatalmas vágást, míg Hets a jobb karján vagy hat vágást. Az utolsó sérülést Hets hadnagy kapta, mely alkalommal a kard éle jobb kezének négy ujját metszette át, minek következtében a kard kiesett kezéből és beállott a harc kép telenség. Mint értesülünk, a viaskodó felek kibékülve hagyták el a küzdteret.

— **Kegyetlen gyilkosság.** Bajesi János mezőtúri tanyai parasztagazda e hó 9-én este 9 órakor a szomszéd tanyájáról hazafelé mentében ismeretlen tettesek által megtámadtatott és egy fejszével nyakán és fején több helyen

halálosan megsebesített. Az irtózatosan összevagdalt földmivest másnap reggel a tett helyén halva találták meg hozzá tartozói. Az ottani csendőrség, valamint a helybeli kir. törvényszéki vizsgáló bíró kapcsolatban a kir. ügyészséggel megejtették a vizsgálatot és a legszorgosabb kutatás daczára sem bírtak a legesekélyebb nyomra akadni. Manapság környékünkön annyi a gyilkossági eset, hogy a törvényszék vizsgálóbírója alig ejti meg az egyik vizsgálatot, máris a másikhoz foghat s annyira túl van terhelve munkával, hogy zavarában van, — mélyiket végezze előbb. A jövő esküdszéki tárgyalások száma e szerint oly sok lesz, hogy bajosan végzik el tizenhárom nap alatt.

— **Indulási!!! Mi a fenét, hát kártyázunk?!!!** Kiabált a napokban az újszász-jászapáti vicinális egyik vonatának állomási előjárója egy nyugodalmas állomáson, hol már félóra óta nyugodtak. A várakozásban elszibbadt lábú közönség még jobban kiabált és nem annyira udvarias, mint inkább változatos fohászokat. A gépész a vonatvezetővel a paklikocsi futódeszkáján tartlizott, a jegyvizsgáló pedig kibicelt. A gépész mellé 460, a vonatvezető oldalán 320 volt felkrétázva.

Jegyvizsgáló: (a gépészhez) mondjon már be kvartot, azzal ki van, — aztán menjenek, rég elmúlt az indulás ideje!

Masíniszta: Nem ettem meszet. Bevárom a bélát, az is két krajczár.

Jegyvizsgáló: Igaz, igaz. (A publikumhoz fordul) Ne ordítanak, nem mehet még, a bélát várja.

Vonatvezető: No de várhat elvárhat. Tercz zöld alsó.

Masíniszta: Ez se fog nagyra nőni!

Publikum: Disznóság! Gázság! Panaszkönyvet!

Jegyvizsgáló: Fogja be a száját, mondtam már, hogy be kell várni a bélát. Nem lopjuk a pénzt.

Vonatvezető: Tercz piros tiz!

Masíniszta: Még csak 360 se baj!

Publikum: Eresszenek ki, mi is kibicelni akarunk.

Jegyvizsgáló: A jebuzeus mindenét! Kuss!

Vonatvezető: Én utóttam, én veszek előbb, add ide azt a kártyát.

Masíniszta: Nesze, szivesen adom

Vonatvezető: Nem ez volt, megcsalsz!

Jegyvizsgáló: Az volt, az, ne kinlódjék. Ne huzza a játékot ilyenekkel. A közönségre is figyelemmel kell lennünk.

Vonatvezető: Nem ez a hetivásáros kotahad fizeti ám a partit!

Publikum: Feljelentjük ezt a bitangtságot az igazgatósághoz.

Jegyvizsgáló: Ne ugasson! Ha egy csep tisztesség volna magukban, belátnak, hogy be kell várni a bélát.

Masíniszta: No végre. Kvart ász béla! Aus! Adj ide öt krajczárt.

Vonatvezető: Olvadjon el a zsebedben! (Tűlköl) Majd visszaveszem Kürtön.

Masíniszta: No hát gyerünk, pedig jó lett volna még egy rocska vizet önteni a gépbe.

(Megtörtént dolog.)

— **Kereskedelmi társulat közgyűlése.** A kereskedelmi társulat folyó évi április hó 13-án, vasárnap délután 4 órakor a társulat kelyiségében (Magyar király épület, II. emelet) tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozata: Jelentések és választmányi előterjesztések; alapszabály módosítás; tisztujtás; netaláni indítványok.

— **Érdekes közgyűlés.** Jászkisér községi képviselőtestülete e hó 5-én tartott közgyűlésében nemeslelkűségében adta tanujelét akkor, midőn a szorgalmat és igyekezetet kitüntető módon honorálta. Dr. Karczag Vilmos ottani községi orvosnak, ki a szegényeket úgy nappal mint éjjel a legnagyobb buzgalommal, — ingyen látja el orvosi tanácsal, — fizetését hatszáz koronáról — ezerkétszáz koronára emelte. Ezen nemes cselekedetből két tanúságot vonunk le, egyik az, hogy a becsületes munka és a szorgalom megtermi a maga gyümölcsét, a másik pedig az, hogy Jászkisér előjárósága és képviselőtestülete nemesen gondolkodik és nem szükmarku azon tisztviselővel szemben, ki az elismerésre rászolgál. Ha minden képviselőtestület így gondolkodnék, akkor a hivatalnokok ambíciója is nagyobb lenne és így azok erkölcsi értéke is rohamosan emelkednék. Nagyon sok község példát vehetne Jászkisér képviselőtestületétől.

— **Őrütl vadak.** Túrkevén a napokban 3 siheder paraszt legény (névszerint Rácz Lajos, Mihályi István és Mihályi János) éktelen ordítózással jártak be az utcákat. Czihal Lajos rendőr felszólította őket, hogy csendesen vi-

selkedjenek. — Több se' kellett! Közre fogták Czihatot, — és vadállatias módon teljesen szétmarczangolták a szerencsétlen embert. Fejét pedig a szó szoros értelemben véve össze zúzták. — Czihat Lajos ott a helyszínen szörnyet halt. — A 3 fenevadat behozták az ügyészségi fogházba.

— **Tűz.** Mint rövid itt létünk alatt meggyőződünk, Szolnok városának háromféle kertje van. Egyik a régi városkert, melyre arról lehet ráismerni, hogy megmunkáltatás hiányában, nem annyira gyümölcsfák, mint inkább bozótfélék díszlenek benne. A másik a sóház előtti iskolakert, melyben a riczínus növény s a füstölt szalonna mellé való hagymafélék termeltetnek tulnyomó számban. Azután van még az ugynevezett „Gruber“-féle kert, melynek helyén hajdan ser-téseket, most egyebet árulnak. Van végül a Baross-utcán egy épülete, melyben Czinkanál és társai töltik üres idejüket, gégéjüket egy kis kábitó szerrel öntözgetvén. Ezt az épületet nép nyelvén „állatkert“-nek nevezik. Ez tehát a negyedik s leglátogatottabb kert volna. Ez a helyiség folyó hó 11-én éjjel kigyuladt és leégett. A napi vendégek a tűz ki-ütésekor már az álom ölelő karjaiba ringatták magukat, s nem siettek tanyájuk megvédésére. Mai napon üszkeket meglátva a leégett háznak; egy szívvel-lélekkel kiáltották: csak a „kon-tós könyv“ beleégett volna. De nemcsak nekik van kívánsá-guk, mert hiszen a disznó is makkal álmodik, hanem ma-gának a közvéleménynek is, aki első sorban a város érde-keit tartja szem előtt. Két évvel ezelőtt ezen épület náddal volt tetézve, leégett. Az akkori rendőrkapitány javaslatot ter-jesztett a városi képviselőtestület elé az iránt, hogy ezen, a város tulajdonát képező épület ne építtessék fel, hanem en-nek helyén egy kisebbszerű befásított sétány létesíttessék. A városi képviselőtestület elvetette az indítványt és megtetőz-tette a házat zsindelyvel. Ma két év után ismét leégett a tető s most már mi is szót emelünk a mellett, hogy ezen korcsma szűn-tetessék meg, a bérlőnek három éve van ugyan hátra, de ugy tudjuk, hogy szívesen beleegyeznék a szerződés felbon-tásába. Ideiglenesen mézárszékeknek kellene ezen épületet kiadni és így is befolyna a város kasszájába azon összeg, melyet jelenleg kap az épületért haszonbér címén. Ide kel-lene terelni ideiglenesen az összes mézárszékeket és hus-mérő helyeket, természetesen felhasználva az előtte levő sza-bad teret is, míg azután idővel az egész térséget a korcsma-épülettel, annak udvarával és néhány olcsóbb szomszédos házhelylyel egy kisebbszerű sétatérre lehetne átalakítani. — Áldozunk valamit a közegészségügyre is.

— **Elítelt vármegyei tisztviselő.** K r e m e r Lajos vármegyei közigazgatási kiadót a helybeli kir. járás-bírószág husz korona pénzbüntetésre ítélte egy korcsma-ban rajta ért hazard kártya játék miatt. Kíváncsiak vagyunk reá, hogy az ítélet fegyelmi vizsgálatot fog-e maga után vonni.

— **Boriska elköltözött.** Hollós Dávid ügyvédet és nejét súlyos csapás érte, öt éves leánykájuk, a szép és jó kis B o r i s k a hagyta itt őket . . . örökre. Négy hét óta feküdt fájdalmas, kinos betegségben és a szülők odaadó ápolása, mind hiábavaló fáradtság volt, szeretett gyermeküket elrabolta a kegyetlen halál. A sok jó barát és ismerős rész-véte enyhítse fájdalmukat és nyugodjanak meg a változha-tatlanba, mert hát . . . a n g y a l k e l l e t t a z I s t e n n e k .

— **Utalás a mérlegekkel.** Rendőrfőkapitányunk a napokban vizsgálta a kereskedőknél a mérlegeket és bizony le is foglalt egy-kettőt. A hamis mérleg tulajdonosának nevé-t ezuttal elhallgatjuk, remélve, hogy ez lesz az utolsó eset.

— **Szinészet.** Szalkay Lajos, a miskolci színház igazgatója, mint már jeleztük, leközelebb városunkba ér-kezik és az előadások sorozatát e hó 19-én szombaton „S v i h á k o k“ című 3 felvonásos kitűnő operettével kezdi meg. Két bemutató előadást tart, melyek bérleten kívül kerülnek színre. — Az évad tartama alatt a darabokat a következő műsorból választja Dráma és vígjátékok: Vörös talár, Leár király, Kean Edmund, Balatoni rege, Kurucz Feja Dávid, Karácsony, Iskarióth, Gyranó Bergerac, Becs-telenek, Pietro Carusso, Kisértetek, Othello, Bánk bán, Trónkeresők, Két taeskö, Bohozatok, operettek: Katalin, Pillangó kisasszony, Lotti ezredesei, Baba, Boszorkányvár,

San-Toy, Milliók a hó alatt, Kis herceg, Flórka szerelme, Ádám és Éva, Jupiter és társai, Görbe nap, Zsába, Sasok, stb. — Kívánunk a direktornak ugy anyagi, mint erkölcsi sikert; sokkal azonban nem biztatjuk, mert hát ez már bevett szokás nálunk, hogy a színészet helyett, — birkozó komédiások tudnak érvényre jutni. —

— **A képviselőválasztásokból kifolyólag** pár hóval ezelőtt Magyary Gyula áll. isk. igazgató-tanító és Ke-lemen Bertalan áll. isk. tanító, előbbi a „Tiszavidék“, utóbbi a „Jász-Nagykun-Szolnokmegyei Lapok“ hasábjain, elkese-redett tollharczot vívtak egymással. A máskülönbén két jó jó barát között az ellenségeskedést az szülte, hogy a 48-asok közé sorozott Kelemen Bertalan elvéhez hűt-len lett, mit Magyary Gyula levélbelileg sietett szemére hányni neki. Innen kezdődött azután — „minek jönni kellett!“ Jött is a két lapban — hasáb számba. Hogy kinek volt igaza; — ki beszélt hasból, s ki szívből; ezt nem bírálgtjuk . . . Csak még azt akarjuk felemlíteni, hogy e hírlapi polemizá-lás ügyét a főispán előterjesztésére e hó 9-én tárgyalta a közigazgatási bizottság. — Hozott határozatában kimondja a közigazgatási bizottság, hogy a fegyelmi eljárás megindítását helyén valónak nem találta s azon meggyőződésben lévén, hogy nevezett iskola igazgató és tanító ezen sajnálatos el-járása adminisztratív úton való eljárást igényel, — tudomá-sul vette a kir. tanfelügyelő ezen kijelentést, hogy ezen ügynek adminisztratív úton leendő elbírálására a lépéseket megtegye. — E határozat ellen azonban az elnöklő főispán nyomban felebbezést jelentett be.

Közönség köréből. *)

Tekintetes szerkesztő úr!

Becses lapjának f. évi április hó 6-án megjelent számában egy oly cikk jelent meg, mely ugy az iparos ifjak önképző egyesületét, mint annak kebelében alakult műkedvelőket, nem különben személyemet igyek-szik a nyilvánosság előtt pellengére állítani s valótlanúton alapuló híresztelésekkel akar leszorítani arról a térről, — melyre a kitaró szorgalom, a becsületes munka és a közönség szeretete helyet biztosí-tott. Ismerve tek. szerkesztő úr igazságérzetét, legyen szíves soraimnak becses lapjában helyet engedni.

Hogy azt a cikket, melyet még a «Nyilttér» rovatában is meg gondolatlanúság lett volna a cikkírójának tenni, nem tek. szerkesztő úrtól származott, meg vagyok róla győződve. De hogy egy kiküldött lap tudósító oly impertinens legyen, hogy egy lapszerkesztőt téves in-formációival felültesen, erről fogalmat alkotni megáll az ész.

Nem a magam reputációja érdekében fogok most tollat, hogy a névtelenség homályába burkolt cikkíró úrral leszámoljak, mert a sze-mélyemre szórt hazug híreszteléseit a n. é. közönség úgyse hiszi el, de az ártatlanul meghurczolt műkedvelőkön és az iparos ifjak önképző egyesületén ejtett sérelmekért szándékozom a cikkíró úrral szóba állani s az oly bőkezűen osztogatott durva kifejezéseit visszautasítani.

Hogy cikkíró úr tollát nem az igazság, hanem a kaján irigység és a bosszúállás vezérelte, arról meg van győződve mindenki, a cikkí-rő úr és nagynevű társa kivételével, ki a mult hó 30-án megtartott műkedvelői előadásnak szemtanúja volt, mikor is a cikkíró úr és tá-rsa megszegyenülve, pirulva hallgatták azt a sok kitörő tapsot, melylyel a közönség majd minden egyes szereplőt megjutalmazott, de még na-gyobb gyűlölettel és haraggal hallgatták, (a cikkíró úr és társa) mi-dőn a rendező lett kitapsolva és lelkesen megéljenezve.

Kérdem a tisztelt cikk író urakat, hogy történhetett az, hogy azok a szereplők, akik önök szerint oly sok bakot lőttek s az a ren-dező aki rendezni képtelen, a közönség részéről ily kitüntető elismerésben részesültek, akkor önök a műkedvelőket nem kritizálni. Felü-letességből vétettünk ellene, érzékenyen megbűnhődünk e polemia köz-zététele által. Most már legyen elég. Nálunk senki sem becsüli többre az iparos «kitartó szorgalmát» és «becsületes munkáját», de a mi sze-retetünket nem ott vívja ki ahol «vicomte»-okat és «marquis»-okat játszik, akár az egyik tanítja be a szerepet, akár a másik és utóvégre nem abban látjuk a suszter becsületének megsértését, hogy szereplőket «detronizált» (a háromlábú székéről?) vagy azokat «praelegálja», hanem ha igaztalanul azzal vádolják, hogy . . . elpfuserálta a cipőt. Ezzel az affaire be legyen fejezve.

T. cikk író urak hasztalan hallgatták el becses nevüket, megis-mertem önöket ugyis. Önök ellenséges szemüvegen nézik mindig az ipa-ros ifjak önképző egyesületének mozgalmait, a műkedvelői próbákra beto-

*) E rovat alattiakért a szerkesztőség nem vállal felelősséget. Va-lamint azért a híreért sem vállalunk felelősséget, mely erre a nyilatko-zatra okot szolgáltatott. Sajnos, oly csekély fontosságot tulajdonítottunk neki, hogy jóformán el se olvastuk. Ezt a hibánkat restelkedve elis-merjük és vezeklésül közléstessük ezt a kicsodát, arra a másik kicsodára. Amilyen a mosdó, olyan a törülköző, tehát a körülményekhez képest az ügy lovagiasan el van intézve. A mi hasábjaink legalább ezzel bezárul-nak a további küzdelem előtt. Elv műkedvelőket nem kritizálni. Felü-letességből vétettünk ellene, érzékenyen megbűnhődünk e polemia köz-zététele által. Most már legyen elég. Nálunk senki sem becsüli többre az iparos «kitartó szorgalmát» és «becsületes munkáját», de a mi sze-retetünket nem ott vívja ki ahol «vicomte»-okat és «marquis»-okat játszik, akár az egyik tanítja be a szerepet, akár a másik és utóvégre nem abban látjuk a suszter becsületének megsértését, hogy szereplőket «detronizált» (a háromlábú székéről?) vagy azokat «praelegálja», hanem ha igaztalanul azzal vádolják, hogy . . . elpfuserálta a cipőt. Ezzel az affaire be legyen fejezve.

lakodva, alattomos módon igyekeztek a szereplőket detromizálni, hogy ez önöknek nem sikerült, tudják be annak, hogy meg ismerték önöket a Mephiston köpönyege alatt is.

Kérdem a cikkiró uraktól, hogy mi jögon akartak önök a «Toloncz» rendezésébe beavatkozni, daczára, hogy a szereplők önöket hidegen fogadták, ha önök minden áron proelegálni akarták a «Toloncz» szereplőit, mért nem proelegálták a «Czigány» szereplőit, mert tudomásommal a «Czigány»-t önök rendezték, s éppen a «G y r k a» szereplője követte el a legmegbocsáthatlanabb baklövést, aki a tapsot a közönségtől még koldulva sem bírta kierőszakolni. Kérdem, hogy miért nem bírták a «Ferre» hajdut megtanítani énekelni? és miért engedték szegényt felsülni? kérdem, hogy az önök által oly nagy hangon hirdett jótékony célra szánt jövedelmet hová tették, hisz tudomásom van róla, hogy 168 frt bevételük volt, mégis az állásuktól elbocsájtott szegény dijnokok egy fillérben sem részesültek. A «Czigány» egyes jóézésű szereplői még mai napig is pirulva gondolnak reá vissza.

Hogy a «Tolnocz» előadásánál a szereplők derekasan megállták helyüket, azt bizonyítja a közönség elismerése s az a felkiáltás, hogy az előadást még egyszer látni óhajtjuk.

És hogy újra előadjuk, erre a cikkiró urak is provokáltak, mert a megismélt előadásom majd avatottabb kezek fogják a kritikát megírni, majd aztán elválik, hogy kinek van igazsága?

Ami a döglött békát illeti, az egyik cikkiró úrnak ajánlom, hogy nézzen a tükörbe és jusson eszébe az, hogy úgy ne járjon, mint egyszer a felfuvalkodott béka, mely megpukkadt.

A tek. szerkesztő úrnak kész szolgálója
Szolnok, 1902. április 6.

Czobor László.

T Á R C Z A.

Kaland nélkül.

— Elbeszélés —

Irta: SALAMON ÖDÖN.

A családban senki sem tudta, hogy mi az a boldogtanlanság. Ezt a gyermekek csak a napi lapokból ismerték, a családi drámák címén.

Hát csakugyan lehet-e családi dráma? a családban legjobban sajnálták Márkus Emmát, a ki oly velőtrázó módon tudta a színpadon visszaadni mások bajait és a ki a jeles francia színműírók darabjaiban soha sem tudott úgy férjhez menni, hogy abból baj ne lett volna. Néhány szindarab végén jóra fordult minden és Márkus Emma férje karján elhagyva a színpad fogadótermét azt mondotta:

— Oh, mily boldog vagyok!

Ilyenkor a boldog család számtalan színes czukorka papír hátrahagyásával vigan ült a hazatérő magánhintóba.

De sokszor Márkus Emma kétségbeesetten tépte szőke haját, néhányszor meg is halt, vagy a függöny legördülése előtt megígérte, hogy a halálba megy.

Ilyenkor aztán kissé szomorúan mentek haza és kevesebb czukorkapapír maradt az egész évre bérelt földszintes páholyban.

Ez a család tehát ösidőktől fogva a boldogtalanságot csak hírérl ismerte.

A család nő tagjai csak mint dédmamák szoktak meghalni. Meghalni?

Hát a halál volt ez, hogy a kilenczvenéves dédmama ebéd után jóízűt aludva és kedvesen mosolyogva, álmodva rég elmúlt ifjúságairól, álmodva, hogy most újra fiatal, aludt, aludt és nem tudták többé felébreszteni . . .

A házi orvos csak arra volt jó, hogy a nagypapákkal tarokkozzon.

Hárman voltak éppen nagypapák, a kik nagy illendőséggel kezet szoktak csókolni a dédmamának.

Tavasza szoktak volt összejönni, valóságos családi zsinatot rögtönözve és aztán külön-külön fürdőhelyekre széledtek el.

Igy multak el évek, évtizedek, szépen lassan, boldogan.

A mamából nagymama lett, aztán dédmama, aztán elaludt.

A kis leányból báli szépség, majd fiatal asszony, majd mama, a kis fiúból huszár-önkéntes, jogász, fogalmazó, férj, apa, alispán vagy főispán, avagy képviselő.

És mindenki számára ott mosolygott a családi boldogság tiszta kék ege, még pedig a legcsekélyebb felhő megjelenése nélkül.

Egy piczi, piczi felhőcske azonban mégis megjelent Ács Róbertné előtt. Már csak úgy a lelkében. Olyan simán, olyan zavartalan volt az élete eddigéig is. A klastromban töltött évek bálozásai, eljegyzése, férjhez menetele olyan minden hatás nélkül való mozzanatok voltak életében.

Mindenütt szeretetet, gyengédséget érzett maga iránt, mindenütt pártfogolták és mindenütt kiváltságokban részesítették. Ő azt már úgy megszokta és ha mamájával utazófélben volt és idegen úr átengedve a helyét, a hajón, vagy vasúton, hát alig köszönte meg a szivességet. Szinte bele képzelte magát abba a gondolatba, hogy az egész világ tulajdonképen neki tartozik nagy hálával, hogy a világra jött.

Ha véletlenségből vízbe bukik és valaki kimentí a felette összecsapkodó hullámokból, úgy ezt is alig köszönte volna meg. Hisz a világnak kötelessége őt visszaadni az életnek. Belátta hogy ez a hiba az ő részéről, de hát nem tehetett róla. Közönyösnek maradt különben az élet legnagyobb boldogságai iránt is, mint valamennyi rokonja egyáltalában. Olyan volt ez az egész család, mint a szabad természetben oly szerencsésen elhelyezett facsoport, melyet bár köselében minden pusztul, de a legerősebb, a legszörnyűsebb orkán is csodálatra méltóan és meg nem magyarázható módon elkerült.

És a zavartalan boldogságnak boldogtalansága gyötörte lelkét. Ez az érzés érdekelte őt, mert gondoskodott állapota felől, nyugtalansággal töltötte lelkületét, szóval, ez a kis boldogtalanság ismét csak boldoggá tette . . .

Sokat várt a házasság örömetől. De nagyon csalódott. Sokkal többet remélt a házi élet boldogságától, mint a mennyiben része volt. Tehát játszi könnyfűséggel és minden zavar nélkül élte bele magát az asszony-állapotba.

Férje, hát beszéljünk róla?

Hát igen, férje az egy korrekt úri ember volt. Szép fogai, szokás-vereles szakála, apró fehér keze, nem is tették közönséges halandóvá. A miniszteriumnak legnépszerűbb osztálytanácsosa volt. Nem bántott soha senkit és viszont őt sem bántotta soha senki. Rajongott mindenért, a mi angol, ez volt életének egyetlen szenvedélye és örült, ha élő angollal összejött, a kívül kipróbálhatta angol nyelvbéli jártasságát.

Félig ki volt szemelve nevének, félig bele szeretett, olyan bizonyos józan szerelemmel, mely azt sejteti: hogy hiszen egymáshoz valók vagyunk.

A leánynak megmondották, tetszik?

— Oh igen, volt a válasz. Régi család hagyománya volt hogy a Németországból származott, de teljesen megmagyarosodott család (Brettholz volt a nevük) leánygyermekéi nagyon korán menjenek férjhez.

És egymásé lettek.

Éltek, éltek zavartalanul, boldogan, szinte botrányos boldogsággal.

Egy kis szőke fiú, meg egy kis szőke leányka voltak a zavartalan családi boldogság sima tavának hattyúi.

A két kis aranyos gyermeknek hiába hizelgett és bókolt az egész világ. Fel sem vették. Olyan bizonyos fölényvel jártak-keltek játszótársaik közt, hogy hiszen az egész életben úgy sem lesz semmi bajuk.

A mama az még szerette őket az anyaszeretet minden külső illemszabályai szerint. Ecsetre méltó látványosság volt, a mint a kis aranyhajú Magdát az ölébe kapta és a kis Nándor utánna futott a Margitsziget apró kavicsos járdáin.

És úgy multak az évek, lassan, biztosan.

Egyszer pedig Ácsné egy forró szeptemberi napon a tükörbe nézve, sűrű szép gesztenyehaját bontogatta. Az erős, szúrós szeptemberi napsugarak vakítóan estek a tükörre, hajára és arczéleire.

Rémület és iszonyat fogta el, a mint a bal halántéka felett egy, két, három ősz hajszálát vett észre.

Tehát itt állott a megöregedés küszöbén! Nincs mentség! Meg kell öregednie! Rettenetesen lesujtotta az a néhány ősz hajszál, a melyeket a világ, ki tudja, csak öt év múlva fog észrevenni!

Megvetést érzett teste iránt, melyet ő sem tudott megmenteni az örök ifjúság részére.

Pedig mily gyönyörű volt ő akkor is, ezzel a néhány ősz hajszállal, harminczkilencz éves korában.

Magas, karcsu volt a termete, nemes, klasszikus arcza és többnyire fedetlen nyaka mintául szolgálhatott volna bármely szobrásznak. Szép egyenesre nőtt testalkatáról a római szépség vonalai domborodtak ki szembeötlően.

Hosszu bájos karjai felfelé mindinkább gömbölyödtek. Arcza mosolygó és ártatlan volt, szinte minden asszonyias vonás nélkül és gazella könnyedséggel suhintott el a többi mellett.

Egész megjelenése olyan lírikus volt és emlékeztetett valami szép virágszárra, melyet letépni sajnálunk, csak hadd láthassuk minél tovább!

Ugyanaz nap, a mikor Ács Róbertné a néhány ősz hajszálat észrevette sűrű, szép haján, „Lili” előadására ment a Népszínházba.

Egyetlen egy jelenet sem hatotta meg olyan nagyon, mint mikor Kúry Klára, mint nagymama ráismert a tabornokra, mint egykori kedvesére!

Maga-magát látta „Lili” szerepében, olyan volt az ő lelke, mint a milyennek Kúry ábrázolta remekül az élet mindnégy időszakán át!

Ott látta a színpadon a maga tavaszát, a maga nyarát!

Oh, a nyár! Hisz Lili életének leforróbb nyarán volt legalább egy kalandja, egyetlen, pompás kalandja!

És maga előtt látta a jövőjét. Legjobb esetben is csak olyan nagymama lesz, mint a Lili!

Dehogy! Hisz Lilinek legalább kalandja volt!

De neki nincs, nem volt és nem is lesz!

Ohó, nem lesz? Lássuk, gondolta magában . . .

És kaland után látott . . . Legnagyobb akadály a volt, hogy soha sem hagyták magára, annyira szerették, dédelgették és körülvették csecsemő korától kezdve. Vagy nővérei látogatták meg, vagy fivérei, vagy természetesen a férje.

Egy esős délutánon végre sikerült egyedül elmennie látogatába. Ez volt eddigi életének első szabad délutánja.

Szinte ujjongva járt lefelé a Kerpesi-uton. Ruhája is olyan határozottan kalandszerű volt. Rövid karimájú agol kalap alig takarta fejének a felét is és arczát lilaszínű fátyol takarta. Keblét pedig férfing formájú zeke rejtegette kissé kihívó kecsességgel és tőle nem várt bátorsággal nézett a vele szemközt jövő férfiak arczába. . . .

Még másfél órai ideje volt, tehát másfél óra alatt kellett valaminek történie. . . .

Megállott a népszínház mellett a villamos vasut megálló helye előtt és úgy tett, mintha kocsira várna. (Ez volt életének legelső bűne.) Szerencséje is volt, mert a hány kocsi jött, az mind meg volt telve, miért nem is kellett felszállania.

Esett kissé az eső és az ott várakozó ideges férfiak káromkodva panaszkodtak a rossz közlekedésre, talán ánitattal várva arra az időre, a mikor majd repülő léghajó viszi őket ide és tova. . . .

Kezdetben ügyet sem vetett senki az elegáns természetű lilafátyolos hölgyre.

Öreg asszonyok, családtyák üzlet emberek jártak fel és alá bosszús türelmetlenséggel.

De aztán jött egy ur. Lehetett vagy harmincz évesi Modora nagyon disztigvált volt és szép új cilinder a fején. feszes volt a járás és kipődrött a bajusza. . . .

A mint meglátá a kékfátyolos hölgyet, többé nem volt nyugta. Szinte darázsmodra rajzolta körül az idegen hölgyet, a ki biztató mosollyal nézett mereven a kipődrött bajusza közé.

De a mihi Ács Róbertné észrevette, hogy ez az idegen ur elszántan feléje tart, szinte kicsapott a vére az arczán, annyira elpirult és gyorsan megfordulva sietve tipegett tova.

De, a cilinderes ur merészen melléje került és megszólította:

— Talán villamost várt?

A szép asszony megállott és megnézte az idegen férfit. Aztán gondolkodott, hogy feleljen-e? Neki úgy rémlett, — mintha a férfi maga is zavarban volna és egy cseppet sem látszott se nem szemtelenség, se nem tolakodónak. Ha akármily más kérdést intézett volna hozzá, talán nem is felelt volna az idegen urnak. De ilyen egyszerű, ilyen természetes, ilyen csaknem ostoba kérdésre, — hogy talán villamost vár, bátran felelhet és azt válaszolta, csakugy gépiesen, hogy:

— Igen, villamost várok.

— Oh, hisz hiába is vár, ilyen rossz időben már az állój-uton telnek meg a kocsik! De kérem, ha tetszik, haza kísérem kocsin.

Ezre az idegen ur egy épen arra haladó bérkocsisnak intett, mely gyorsan megfordulva, egyenesen megállt előttük.

Ácsné erélyesen szabadkozott, de észrevette, hogy sok ember az utcán megáll, nézi őt és most beállott az a különös momentum, a mi oly hihetetlen, ha elbeszéljük és mégis

oly gyakran megesik az életben, vesztünkre vagy üdvösségünkre. Szökni és elfordulni akart ettől az idegen urtól és mégis beült a csukott kocsiba.

Az idegen ur utánna ugrott. A kocsis nem hajtott. Egyik is, másik is elfelejtette megmondani, hogy hova hajtsen. Ez volt az első ügyetlenség, a mit kölcsönösen elkövettek egymással szemben.

A férfi határozottan ügyefogyottnak látszott. Részben az uriaszony előkelő megjelenése, részben a mesésen gyors siker zavarodottá tette. Egyáltalában nem tudta, hogy kivel van dolga.

— Hová parancsolja, hogy vezessem, nagyságos asszonyom? — kérdezte a gavallér nyugtalan hangon.

— Az Árpád-utczába! volt a válasz, (ezzel saját lakásának utcáját nevezte meg).

A kocsi indult.

Eleinte szóltanul ültek egymás mellett. Ácsné ugy magában ujongott örömeiben.

Ine a kaland! Kocsiban ül egy teljesen ismeretlen férfival! Nem szerelemre volt ő szomjas, neki a kaland kellett a kaland kedvéért.

A férfi, a férfi az nagyobb zavarban volt, mint az asszony. A szép nő tolettje és előkelő, tartózkodó magaviselete torkára szoritotta a szót. . . .

Bizonyára nem volt ilyen előkelő kalandokhoz szokva. Hiszen ha csak kávéházi kisasszonyokról volna szó! . . .

Ezenközben a kocsi mindinkább sietett, a kocsis is szokatlan bravourral hajtott, tovább, tovább az Árpád-utca felé.

Vége is feltámadt benne az ember. Bátran és elszántan ragadta meg az előkelő uriaszony keztyűs kezét. . . .

Ácsné gyorsan kikapta karját.

— De remélem, tisztességes emberhez van dolgom, mondta egész komolyan.

A férfi csaknem elpirult. Hogyan, kételkednek az ő tisztességében? Ohó, lemondok inkább mindenről, de tudja meg ez az asszony, hogy én is előkelőnek tudok maradni, tette fel magában és mély tisztelettel engedelmet kért.

A kocsi már a Váci-körútra fordult, a pármái ibolya illat és egy szép asszony közelsége néhány pillanatra újra elkábitotta.

Szinte szégyenkezve saját gyengeségét, könyörgő hangon mondotta:

— Nagyságos asszonyom, engedje meg, hogy a kezét megcsókoljam! . . .

És a szép asszony graciozusan oda nyujtotta a kezét, meghálálva ezzel tisztességes magaviseletét.

Húzza le a keztyűjét, Nagyságos asszonyom, hadd csókoljam ugy!

És a szép asszony lehúzta a keztyűjét és a tisztességes férfi megcsókolta kacsóját, csak úgy. . . .

De a kocsi már akkor az Árpád-utczába érkezett. Az asszony pirulva sietett ki a kocsiból, kérve az idegent, hogy maradjon a kocsiban, nehogy meglássák. . . .

A tisztességes uriember ugy is tett. A kocsi megfordult és nyugtalanul elrobogott, a kalandra vágyódott asszony pedig egyedül és nyugodtan mehetett lakására.

A mint jobb keztyűjét újra felakarta húzni, ijedve vette észre, hogy az ki van cserélve az idegen keztyűjével, a kit még a bemutatás alól is felmentett. Aztán kacagott. Jó lesz emléknem, gondolta magában és a férfikeztyűt gondosan elrejtette ridicule-jében.

Vége is örült annak a kalandnak, a mely tulajdonképen nem is volt kaland.

És multak az évek. Multak, multak és a szép ezüstös hajszálak szaporodtak, szaporodtak.

A mamából nagyma lett és a nagymamából dédmama.

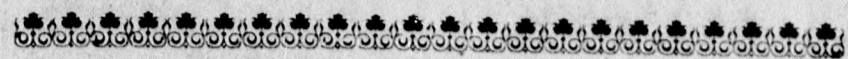
Mint nagymama, ha ugy néha-néha magára maradt, a zongorához ült és halkan eljátszotta maga magának Bérenger örökszép dalát a grand'mère-ről.

„Mennyire sajnálom, Gömbölyű karjaim És elveszett időmet!”

Mint dédmama már nem zongorázott. Csak ebéd után sokat aludt. A nagy, kényelmes karos székben egyszer annyit aludt, hogy többé fel sem ébredt.

Kezeiben egy régi elavult férfi-keztyű volt.

HIRDETÉSEK.

Az új Kreutzer-féle házban levő lakásom egészen új berendezése: háló, ebédlő szoba, butor, konyha felszerelés stb. olcsó árért eladó.

1—1

Wexler Lipót.

2—3

Értesítés.

Nagyobb mennyiségi tökmag és tányérvirágból készült

olajpogácsa

jutányos árban kapható Vallus János fia Hungária gözmalmában Jászberény.

Magyar általános köszénbánya r.-társulat képviselése.

FODOR IZSÓ

SZOLNOK, SZAPÁRI-UTCZA 11. SZÁM.

Ajánlja a kitűnő minőségű

Tatai brikett szenet

cséplés idényre, mely porosz szénnel egyenlő, s annál mégis jelentékenyebben olcsóbb.

Egyforma darabokból áll mindenütt, eláll, a nélkül, hogy szétesnék.

Ajánlott szenem szobafűtésre kiválóan alkalmas, nem piszkít, nem szagos. *Az őszi idényre előjegyzéseket elfogadok.*

Főelárusító hely: »Mezőgazdasági szövetkezet«.

2—12

Képes levelezőlap kiállítás
HÁY és GRÚN

könyv, papir, írószer kereskedésében

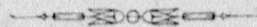
SZOLNOKON. (Kintzler ház.)

Braun Vilmos

kárpitos

Szolnok, Felső malom-ut 4. szám.

Készítek diványokat 12 frttól feljebb

Garnitúrákat 50 " "

Matt teljes hálószoba 110 " "

Ebédlő berendezés . . 80 " "

Fabutorok rajz után a legjutányosabb árban készíttetnek.

Mindenféle kárpitos és diszitó munkák, valamint tapétázások a legjutányosabb árban számíttatnak.

Tisztelettel

2—52

Braun Vilmos

vármegyei és közközházi kárpitos.

Spitzer Lajos

férfi- és női divat-áruháza o o o o o o o

Szolnokon.

Tavaszi idényre

férfi- és gyermek kalapok, legjobb minőségű cipők, harisnyák, sapkák, ruhácskák, fehérneműek, divatos nyakkendők, napernyők, blouzok és minden e szakmába vágó cikketet

Legnagyobb * *

* * **választékban**

szereztem be és minden igyekezetem oda irányul, hogy ugy a helybeli, mint a vidéki vevőközönseget jó árukkal és olcsó szolid árakkal kielégíthessem.

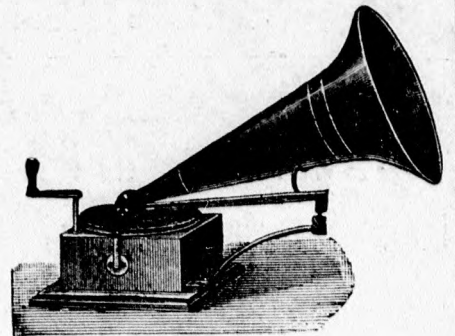
4—10

Kintzler Testvérek

mű-órás és ékszerészek

Üzlet: Gorove-utca. **SZOLNOKON.**

Saját ház.

Ajánlja raktárukat

INGA, FALI, ÉBRESZTŐ ÓRÁK

svájci remontoir, horgony és henger, arany, ezüst, nickel,

☞ **férfi és női zseb-órákból.** ☜

Javítások és újonnan elkészítések egy évi jóállás mellett eszközöltetnek.

Arany ékszerek a magy. kir. fémjelző hivatal bélyegével vannak ellátva, u. m.

KARPERECZEK, BROCHOK.

MEDAL, ÉRMEK, GARNITURÓK, FÜLBEVALÓK.

Köves-, karika-, brillant- és gyémánt-gyűrűk.

== **INGGOMBOK és ARANYLÁNCZOK** ==

gyári áron.

Látszerészeti cikkek minden kivitelben.

13 próbás ezüst tárgyak, asztalszerek, girandok, asztalékek nemcsak legdivatosabb, de legjutányosabb áron nagy választékban találhatók.

— Vidéki —
megrendelések
pontosan és azonnal
— teljesítetnek. —

— Vésési —
munkák helyben
— készülnek. —

o o o o o o o o o o Foyton ujdonság levelező-lapokban. o o o o o o o o o o

HÁY ÉS GRÜN

o o o vármegyei kő- és könyvnyomdászok o o o
könyv-, papir-, író- és rajzeszköz kereskedése,
o o o könyvnyomdája és könyvkötészete o o o

== SZOLNOKON, Kintzler-ház. ==

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy

Könyvkereskedésünkben

a legújabb kiadású könyvek kaphatók. Raktáron nem lévő dolgok pedig 48 óra alatt portó költség felszámítása nélkül hozatnak meg. Nagyobb értéket képező jogi, orvosi és mérnöki könyvek hitelre, vagy részletfizetésre szállíthatnak.

Könyvnyomdánkban

hivatalos községi, ügyvédi, kir. közjegyzői, kir. bír. végrehajtói és egyházi nyomtatványok, lakodalmi és bálai meghívók, eljegyzési kártyák, látogatási jegyek, gyászjelentések, plakátok, árjegyzékek, egyáltalán minden a nyomdászat körébe vágó dolgok bámulatosan szép kivitelben a legolesőbb árban számíttatnak. — Könyvnyomdánk (Nerfeld Ferencz ur üzlete átellenében benn az udvarban) éjjel nappal üzemben van és így az est folyamán megrendelt sürgős munkák reggelre elkészítettetnek a nélkül, hogy azért magasabb díjazást számíttanánk. Vidéki megrendelések portómentesen szállíttatnak. A kiszolgálat szolid és pon-

tos. A nyomtatványok hibátlanok. Nagyobb munkák megrendelése esetén kívánatra vidéken is felkeressük vevőinket személyesen.

Papirkereskedésünkben

nyugy a legfinomabb minőségű író- és levélpapírosok, mint luxusdobozok, festékek, festő és paus vásznak (pointles munkákhoz), valamint író, irodai szerek, téntartók és disztárgvak, — a legfinomabb kivitelű pénz-, szivar-, cigaretta tárczák, sétatokok, a legkitünőbb minőségű író- és kopir ténták a legjutányosabb árban számíttatnak.

Könyvkötészetünkben

nyugy a nagy formátumu hivatalos könyvek, mint diszkötések, ugyszintén galanterie munkák ár és kiállítás tekintetében versenyen felül állanak.

Nagybecsű támogatást kérve vagyunk

tisztelettel

HÁY és GRÜN.

o o o Divat- és napilapok előfizetése e fogadtatik. o o o

Igen elegáns, eddig itt még nem látott bálai meghívók.

o o o o o o o o o o Diszműtárgyak dus választékban. o o o o o o o o o o